

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 218-438

Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438

www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-373/15

R: 03-05; 05-05;08-05/15

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO
I VODOPRIVREDU BRČKO DISTRIKTA BiH
za period 01.01. - 31.12.2014. godine**

Brčko, august 2015. godine

SADRŽAJ

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
REZIME DATIH PREPORUKA	5
1. UVOD	7
2. OPĆI DIO	7
3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE	10
5. NALAZI I PREPORUKE	10
5.1. RUKOVODSTVO I SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.2. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA	11
5.3. PRIHODI I PRIMICI	11
5.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE BUDŽETA	12
5.4.1. <i>Izdaci za energiju</i>	13
5.4.2. <i>Tekući grantovi</i>	13
5.5. BUDŽET KAPITALNIH POTREBA	15
5.6. OSTALI NALAZI	16
GODIŠNJI POPIS SREDSTAVA I IZVORA SREDSTAVA NA DAN 31.12.2014. GODINE	16
6. KOMENTAR	16
7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI	18

MENADŽMENTU ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivrednu (u daljem tekstu: Odjeljenje) za period **01.01. - 31.12.2014.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti sa važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju, kao primjereno i ponašanje revidiranog Odjeljenja nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08 i 29/14) i primjenljivim okvirom ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja za period 01.01.31.12.2014. godine skrećemo pažnju na sljedeće:

- Odjeljenje je, iz odobrenih sredstava za grantove pojedincima za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu, izvršilo isplatu neisplaćenih ili prenesenih zahtjeva za podsticaj iz prethodne, 2013. godine, u iznosu od **3.823.942,83 KM**. Stvorene su obaveze u iznosu od **4.705.782,21 KM** na teret Budžeta za 2015. godinu, koje se odnose na podnesene a neisplaćene zahtjeve tokom 2014. godine čija je proizvodnja završena u 2014. godini. Odjeljenje nije postupilo po odredbama **člana 28 stava 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH** i člana 6 **Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH** za 2014. godinu. (**tačka 5.4.3. Izvještaja**).
- Odjeljenje je dva puta priznalo rashod u iznosu od **2.661,66 KM**, koji se odnosi na utrošak električne energije za mjesec novembar 2014. godine, što nije u skladu s članom 5 Odluke o utvrđivanju računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH, u dijelu provođenja kontrole knjigovodstvene isprave.

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjeljenja, u toku **2014.** godine, **zbog efekata navoda** datih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora
Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor
Nekir Suljagić, dipl. oec.

mr. sci Savo Grujić, dipl. oec.

REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, Odjeljenja za 2014. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjeljenje do sada donesene pravilnike o internoj kontroli ažurira i prilagodi uslovima poslovanja i novoj lokaciji Odjeljenja.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sistema internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, a u cilju efikasnog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

Potrebno je da Odjeljenje prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta dosljedno primijeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, a naročito u dijelu obuhvatanja svih prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka koji se odnose na tekuću godinu i suštinskog obrazloženja uzroka i posljedica odstupanja značajnih pozicija u odnosu na plan i izvršenje prethodne godine.

Potrebno je da Odjeljenje izvrši usaglašavanje obaveza po osnovu duga za električnu energiju.

Potrebno je vršiti kontrolu knjigovodstvenih isprava prije njihovog ovjeravanja od strane rukovodioca, kako je to propisano Odlukom o utvrđivanju računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjeljenje, u cilju uspostavljanja efikasne kontrole izdataka za ove namjene, kontinuirano prati i dokumentuje količinu izvršenih usluga laboratorijskih ispitivanja krvi krava i junica.

Potrebno je da Odjeljenje izvrši usaglašavanje stanja ostvarenih grantova pojedincima sa stanjem u Glavnoj knjizi.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno primjenjuje odredbe Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u cilju sprečavanja nastanka značajnih prekoračenja budžetom odobrenih sredstava.

Odjeljenje je obavezno, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH, stvarati obaveze, rashode ili opterećenja isključivo u okviru odobrenih budžetskih sredstava.

Potrebno je utvrditi način i metode praćenja ispunjavanja uslova za ostvarenje prava na podsticaj propisanih Zakonom.

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputstvom.

Potrebno je Popisom sredstava Odjeljenja, zapisnikom obuhvatiti i donirana sredstva zatečena na dan 31.12. tekuće godine.

NALAZI I PREPORUKE OBAVLJENE REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODOPRIVREDU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za **2014.** godinu na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na osnovu godišnjeg plana revizija. Revizija je, primjenom adekvatnih metoda, obavljena u periodu april – jun 2015. godine.

2. OPĆI DIO

Odjeljenje za poljoprivrodu, šumarstvo i vodoprivrodu, kao sastavni dio javne uprave, osnovano je u skladu sa Statutom Brčko distrikta BiH i Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, te Organizacionim planom Vlade Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Organizacionim planom).

Odjeljenje izvršava stručne, administrativne i druge poslove iz nadležnosti Vlade Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Vlade) koji se odnose na:

- provođenje zakona i propisa nadležnih organa i institucija BiH i Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Distrikta) iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede pod nadzorom i uputstvima gradonačelnika,
- poljoprivodu, šumarstvo i uzgoj životinja, razvoj, zaštitu i efektivno korištenje šumskog i poljoprivrednog fonda i uzgoja životinja,
- agroindustriju,
- veterinarsku djelatnost i veterinarsku javnu službu,
- zaštitu i unapređenje šuma,
- predlaganje politike investicionog razvoja i politike cijena u oblasti poljoprivrede i šumarstva,
- tržišne intervencije i rezerve u oblasti poljoprivrede,
- ruralni razvoj,
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjeljenja u skladu sa zakonom i propisima BiH i Skupštine ili dužnosti naložene od gradonačelnika Distrikta.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti ovog odjeljenja, na način propisan članom 2 Organizacionog plana, utvrđena su sljedeća pododjeljenja:

1. Pododjeljenje za poljoprivedu,
2. Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivedu,
3. Pododjeljenje za veterinarstvo,
4. Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku.

Pododjeljenje za poljoprivedu nadležno je za:

- Razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Distrikta,
- Pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- Stvaranje uslova u Distriktu za postprivatizaciono investiranje;

- Povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Distriktu.

Pododjeljenje za šumarstvo i vodoprivredu nadležno je za:

- Sprovođenje zakonskih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva, a u cilju racionalnog korištenja i zaštite postojećeg šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite lovišta;
- Donošenje planova i programa, te implementacija odobrenih projekta iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede, te koordinacija sa međunarodnim organizacijama koje finansiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti odjela;
- Sprovođenje upravnog postupka u skladu sa zakonom i zakonskim propisima iz oblasti šumarstva, lovstva i vodoprivrede;
- Čuvanje i zaštita šumskog fonda kroz organizovani rad čuvarske službe,
- Izradu godišnjeg plana gazdovanja šumama i planova i programa za proširenu reprodukciju šuma;
- Obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnosi na režim voda, upotrebu i korištenje voda, zaštitu voda, hidromelioraciju, zaštitu od voda;
- Upravljanje, održavanje, planiranje, praćenje, te ubiranje sredstava vodnog doprinosu i
- Finansiranje vodoprivrednih objekata.

Pododjeljenje za veterinarstvo nadležno je za:

- Publikovanje veterinarskih certifikata, uputstava i potvrda;
- Veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi obezbjeđivanja zdravstvene ispravnosti;
- Praćenje i kontrolu trgovine i upotrebe lijekova u veterinarskoj medicini;
- Kontrolu efikasnosti i štetnosti lijekova;
- Kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih ćelija i embriona, kao i vode za napajanje životinja;
- Vođenje registra životinja i objekata na regionalnom i nacionalnom nivou u skladu s propisima;
- Ospozobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- Obezbeđivanje izvođenja kontrole imunosti;
- Obezbeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- Obezbeđivanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- Uvođenje i razvijanje informacionog sistema u veterinarstvu BiH.

Pododjeljenje za analizu i administrativnu podršku nadležno je za:

- Izradu planova za ruralni razvoj sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva u skladu s prirodnim bazom resursa;
- Koordinaciju razvoja pomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvoj malih preduzeća u ruralnim područjima);
- Odabiranje pilot projekata za implementaciju na osnovu ocjene ekonomskog i socijalnog efekta koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu a pogotovo ruralnu zajednicu;
- Kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući ovdje male sheme za započinjanje biznisa;
- Provođenje aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjeljenju;
- Implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- Monitoring kredita i projekata;
- Podršku obezbjeđenju ruralnih kredita;
- Koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Radom Odjeljenja rukovodi šef Odjeljenja, koji je zadužen za zakonito, efikasno, blagovremeno i ekonomično izvršavanje svih poslova iz nadležnosti Odjeljenja, kao i efikasno rukovođenje, sistematsko unapređivanje rada, saradnju s drugim organima i informisanje javnosti. Pododjeljenjima rukovode šefovi pododjeljenja, koji vrše verifikaciju kvantiteta i kvaliteta obavljenih poslova izvršilaca u Pododjeljenjima, te pružaju pomoć šefu Odjeljenja u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Organizacionim planom su predviđena **64** zaposlenika, dok je na dan 31.12.2014. godine u Odjeljenju bilo **58** zaposlenika, tako da je 6 pozicija bilo upražnjeno.

Odjeljenje je smješteno u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

3. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjeljenja za 2014. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjena sistema internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovodioca Odjeljenja nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preuzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

Obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu preporuka iz Izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja Odjeljenja za 2013. godinu Odjeljenje je sačinilo Akcioni plan broj: 05-000674/14 od 01.08.2014. godine, nakon čega je 22.12.2014. godine sačinilo i Izvještaj o realizaciji preporuka iz prethodne revizije.

Provedenom revizijom za 2014. godinu utvrdili smo da Odjeljenje nije provedeo mјere predviđene Akcionim planom radi otklanjanja propusta i nepravilnosti u dijelu:

- funkcionisanja sistema internih kontrola kako bi se osigurala dosljedna primjena svih pisanih procedura i pravila kao i zakonskih i podzakonskih propisa,
- planiranja i realizacije budžetskih sredstava za tekuće grantove u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH, Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH.

Ostale preporuke date u Izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja Odjeljenja za period 01.01. - 31. 12. 2013. godine su implementirane.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utиće na funkcionalnost istih je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovodjenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i ostalih propisa.

U cilju uspostavljanja sistema internih kontrola Odjeljenje je 2009. godine donijelo Pravilnik o internoj kontroli čišćenja prostorija i objekata koje koristi Odjeljenje. Članom 2 Pravilnika je regulisano da se čišćenje prostorija i objekata odnosi i na poljoprivrednu savjetodavnu službu smještenu u zgradi bivše PD "Posavina" Brčko. Takođe, Pravilnikom o internoj kontroli u Odjeljenju donesenim 2007. godine, je članom 21 (Prisustvo na poslu) stavom 1 regulisano da evidenciju prisutnosti, odnosno evidenciju odlaska i dolaska na posao za zaposlenike u Odjeljenju vode portiri na ulazu u zgradu Vlade i voditelji Pododjeljenja.

S obzirom na činjenicu da je Odjeljenje tokom 2014. godine preselilo iz zgrade Vlade na novu lokaciju, te da se objekat bivše PD "Posavina" više ne koristi, kao i da portiri Vlade

nisu u mogućnosti voditi evidenciju prisutnosti na poslu, navedene Pravilnike treba prilagoditi uslovima poslovanja i novoj lokaciji Odjeljenja.

Potrebno je da Odjeljenje do sada donesene pravilnike o internoj kontroli ažurira i prilagodi uslovima poslovanja i novoj lokaciji Odjeljenja.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja za 2014. godinu utvrdili smo, da je sistem internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu:

- sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta,
- usaglašavanja obaveza po osnovu duga za električnu energiju kao i kontrole ispostavljenih računa za električnu energiju prije priznavanja istih,
- kontinuiranog praćenja i dokumentovanja količine izvršenih usluga na osnovu zaključenih pojedinačnih ugovora
- stvaranja obaveza, odnosno rashoda izvan odobrenog Budžeta Odjeljenja za 2014. godinu ,
- pridržavanja propisanih rokova za vršenje popisa i sveobuhvatnog vršenja popisa.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sistema internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, a u cilju efikasnog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

5.2. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odjeljenje je, u skladu sa svojim nadležnostima, izradilo Program rada za 2014. godinu sa pet ciljeva djelovanja u 2014. godini i dostavilo ga Vladi Brčko distrikta BiH. U skladu sa planiranim ciljevima, po isteku godine Odjeljenje je izradilo Izvještaj o radu u kojem su za svaki planirani cilj obrađene aktivnosti koje su provedene tokom godine.

Iz Izvještaja o radu je vidljivo da je Odjeljenje tokom 2014. godine provodilo planirane aktivnosti iz svoje nadležnosti, kao i aktivnosti u periodu elementarnih nepogoda i na sanaciji šteta. Odjeljenje nije postiglo rezultate u planiranim zakonodavnim aktivnostima, te je od pet zakona planiranih za usvajanje/izmjenu, tokom 2014. godine, usvojen samo jedan zakon. Također, Odjeljenje nije realizovalo aktivnosti vezane za sanaciju oštećenja pomoćnog ljetnog nasipa uz rijeku Savu u Vučilovcu i Krepšiću, kao i aktivnosti na zbrinjavanju pasa latalica.

5.3. Prihodi i primici

Odjeljenje je za 2014. godinu planiralo prihode u iznosu od **893.350,00 KM**, a ostvarilo u iznosu od **1.147.018,05 KM** ili 128,40% od planiranih prihoda.

Prihodi se odnose na:

- **posebne naknade i takse**, odnosno posebne vodoprivredne naknade, naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma i naknade za izvršene veterinarsko sanitарne preglede u zemlji;

- **prihodi od pružanja javnih usluga**, i to prihodi od prodaje drveta fizičkim licima, sredstva za reprodukciju privatnih šuma i sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu Distrikta;
- **administrativne takse**, takse na Uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom, na Rješenja o dozvoli za uvoz, na zahtjev za polaganje ribolovačkih ispita, uvjerenja o položenom ribolovačkom ispitom, na zahtjeve za podsticaj i Rješenja o isplati podsticaja.

Povećanje naplate prihoda u odnosu na plan bilo je kod posebnih vodoprivrednih naknada za izvađeni materijal iz vodotoka, gdje za 2014. godinu planirani prihodi iznose **80.000,00 KM**, a ostvareni su u iznosu od **399.439,92 KM**. Navedeno povećanje je rezultat naplate dugovanja iz prethodnih godina i pojačane kontrole eksploatacije materijala u tekućoj godini.

5.4. Planiranje i izvršenje budžeta

Odjeljenju je odobren budžet u iznosu od **11.749.493,80 KM**, od čega se na tekući budžet odnosi iznos od **10.298.718,20 KM** i na kapitalni iznos od **1.450.775,60 KM**.

Izvršenje tekućeg budžeta Odjeljenja za period 01.01.-31.12.2014. godine iznosi **9.925.806,68 KM** ili **96,38%** od odobrenog budžeta, što je prikazano u tabeli broj 1, koja je u prilogu Izvještaja.

Članom 21 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta je utvrđena obaveza budžetskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za finansije, uz izvještaj o realizaciji budžeta, dostave tekstualni dio sa obrazloženjem strukture troškova, uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana i ocjenu očekivanog rezultata na kraju godine, najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u odnosu na isti period prethodne godine i mjere koje će biti preduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja.

Uvidom u obrazloženja o realizaciji tekućeg i kapitalnog budžeta Odjeljenja, uočili smo da se ista ne sačinjavaju na nivou Odjeljenja, već na nivou pododjeljenja. Obrazloženja po pododjeljenjima su data samo za pojedine stavke i ne objašnjavaju uzroke odstupanja od plana po svim ekonomskim kodovima. Osim toga, obrazloženjem nisu obuhvaćeni realizovani izdaci budžeta kapitalnih potreba odobrenih za tekuću godinu na koju se odnosi finansijski izvještaj, niti za realizovana sredstva trogodišnjeg kapitalnog budžeta.

Potrebitno je da Odjeljenje prilikom sačinjavanja obrazloženja o realizaciji budžeta dosljedno primjeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, a naročito u dijelu obuhvatanja svih prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka koji se odnose na tekuću godinu i suštinskog obrazloženja uzroka i posljedica odstupanja značajnih pozicija u odnosu na plan i izvršenje prethodne godine.

5.4.1. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju za 2014. godinu odobreni su budžetom u iznosu od **63.000,00 KM** a izvršeni u iznosu od **57.887,78 KM** ili **91,89%** od odobrenog budžeta.

Na osnovu dostavljenih računa za utrošenu električnu energiju smo ustanovili da je na računima, pored tekućih mjesecnih troškova, iskazan i dug iz prethodnog perioda. Iznos duga iz prethodnog perioda iskazan na pojedinačnom računu za Crpnu stanicu „Đurići“ Vučilovac za novembar mjesec 2014. godine iznosi **45.344,37 KM**, dok je potrošnja za tekući mjesec iskazana u iznosu od **2.661,66 KM**. Uvidom u Nalog za prijenos sredstava smo ustanovili da Odjeljenje vrši plaćanje mjesecnih izdataka samo za tekući period, dok se dug iz prethodnog perioda ne izmiruje.

Pored navedenog, Uvidom u Nalog za prijenos sredstava broj: 182136 od 09.12.2014. godine i u Nalog broj 180774 od 31.12.2014. godine smo ustanovili da je Odjeljenje **dva puta priznalo rashod** u iznosu od **2.661,66 KM**, po računu broj: 83 od 30.11.2014. godine. Rashod se odnosi na utrošak električne energije za mjesec novembar 2014. godine za električno brojilo 17893922 Crpna stanicu „Đurići“ Vučilovac.

Stavom 4 člana 5 Odluke o utvrđivanju računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH je regulisano da je potrebno izvršiti kontrolu knjigovodstvene isprave prije njenog potpisivanja od strane rukovodioca. Kontrola obuhvata, između ostalog i utvrđivanje činjenica da li je budžetska transakcija stvarno nastala. S tim u vezi Odjeljenje nije obezbijedilo pouzdano i dosljedno funkcionisanje kontrole knjigovodstvenih isprava i **priznalo je nastalu transakciju dva puta**, što nije u skladu s članom 5 navedene Odluke, u dijelu provođenja kontrole knjigovodstvene isprave.

Potrebno je da Odjeljenje izvrši usaglašavanje obaveza po osnovu duga za električnu energiju.

Potrebno je vršiti kontrolu knjigovodstvenih isprava prije njihovog ovjeravanja od strane rukovodioca, kako je to propisano Odlukom o utvrđivanju računovodstvene politike za budžetske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH.

5.4.2. Tekući grantovi

Izdaci za tekuće grantove za 2014. godinu odobreni su budžetom u iznosu od **7.587.250,00 KM**, a izvršeni u iznosu **7.579.918,01 KM** ili **99,90%** od odobrenog budžeta.

Struktura odobrenih i izvršenih izdataka za tekuće grantove, na osnovu evidencije iz Glavne knjige, prikazana je kako slijedi:

R.br.	Naziv ekonomskog koda	Odobreno	Izvršeno	Procent izvršenja
1	Grantovi pojedincima	7.528.250,00	7.520.918,01	99,90
2	Grantovi neprofitnim organizacijama	59.000,00	59.000,00	100,00
	U K U P N O :	7.587.250,00	7.579.918,01	99,90

Grantovi pojedincima se odnose se na grantove za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od **7.509.502,09 KM** i grantove za nabavku šumskih sadnica za pošumljavanje i popunjavanje sastojina na ime uplate sredstava za prostu reprodukciju šuma u privatnom vlasništvu u iznosu od **11.415,92 KM**.

Uvidom u pomoćnu evidenciju Odjeljenja ustavili smo da su grantovi pojedincima izvršeni u iznosu od **7.509.426,69 KM**, i to kako slijedi:

1	Obaveze za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. godine, a isplaćene u 2014. godini	3.823.942,83 KM
2	Isplaćene obaveze za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2014. god.	3.685.483,86 KM
	Ukupno isplaćena sredstva u 2014. godini	7.509.426,69 KM

Odjeljenje nije usaglasilo stanje izvršenih grantova pojedincima sa stanjem u glavnoj knjizi, tako da su po evidenciji glavne knjige isti izvršeni u iznosu od **7.509.502,09 KM** a po pomoćnoj evidenciji u Odjeljenju u iznosu od **7.509.426,69 KM**.

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da je Odjeljenje iz odobrenih sredstava za grantove pojedincima za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu izvršilo isplatu prenesenih a neisplaćenih zahtjeva za podsticaj iz prethodne, 2013. godine, u iznosu od **3.823.942,83 KM**, što predstavlja 50,92% izvršenih sredstava u 2014. godini. Isplata je izvršena u skladu sa Odlukom o odobravanju visine novčanih sredstava iz Budžeta Brčko distrikta BiH za 2014. godinu za neisplaćene zahtjeve za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. godine, broj: 13-000063/14 od 23.01.2014 godine, donesene od strane Vlade Brčko distrikta BiH. Odjeljenje nije dosljedno primjenjivalo odredbe člana 11 stava 4 Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu, kojim predlaže Vladi skraćivanje rokova za podnošenje novih zahtjeva u cilju sprečavanja značajnih prekoračenja odobrenih sredstava (u skladu s članom 4 Zakona).

Potrebno je da Odjeljenje izvrši usaglašavanje stanja ostvarenih grantova pojedincima sa stanjem u Glavnoj knjizi.

Potrebno je da Odjeljenje dosljedno primjenjuje odredbe Pravilnika o načinu i uslovima za podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, u cilju sprečavanja nastanka značajnih prekoračenja budžetom odobrenih sredstava.

Tokom 2014. godine podneseno je ukupno 5.004 zahtjeva za podsticaj, a za koje je kandidovan iznos od 9.397.095,57 KM.

Za 1.720 podnesenih zahtjeva izvršena je isplata u iznosu od **3.685.483,86 KM** iz raspoloživih budžetskih sredstava za 2014. godinu, preostalih nakon isplate neisplaćenih zahtjeva za podsticaj iz prethodne godine.

Za 3.284 zahtjeva, podnesena također tokom 2014. godine, u iznosu od **5.711.611,71 KM**, prema raspoloživom budžetu **nedostajala su sredstva**. Od navedenog iznosa, **1.005.829,50 KM** se odnosi na podsticaje za proizvodnju koja je započeta u 2014. i koja se završava u 2015. godini. Preostali neisplaćeni zahtjevi u iznosu od **4.705.782,21 KM** prelaze iznos sredstava odobrenih budžetom i predstavljaju obavezu koje je Odjeljenje stvorilo na teret Budžeta za 2015. godinu, jer se odnose na proizvodnju koja je započeta i završena u 2014. godini. Prenošenjem obaveza iz prethodne godine Odjeljenje stvara zaduženje za tekući Budžet koji je za 2014. godinu iznosilo preko polovine odobrenog Budžeta. S tim u vezi možemo zaključiti da je Odjeljenje stvorilo veće obaveze za podsticaje za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u odnosu na budžetom odobrena sredstva, što nije u skladu sa odredbama člana 28 stava 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i člana 6 Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2014. godinu.

U prilog navedenoj tvrdnji, ističemo da je Odjeljenje svojim Izvještajem o planiranim i utrošenim grantovima za 2014. godinu br:13-000061/14 od 17.04.2015. godine, informisalo Vladu da će, ukoliko se nastavi dosadašnja praksa realizacije podsticaja, kompletan iznos za podsticaje u 2016. godini biti utrošen za prenesene obaveze iz prethodne godine.

Odjeljenje je obavezno, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH, stvarati obaveze, rashode ili opterećenja isključivo u okviru odobrenih budžetskih sredstava.

U skladu sa članom 4 stav 1 Zakona o podsticaju u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljem tekstu Zakon) sredstva za podsticaje se osiguravaju u budžetu Brčko distrikta BiH za svaku fiskalnu godinu. Pravo na podsticaj imaju pravna lica, preduzetnici i individualni poljoprivredni proizvođači na području Brčko distrikta BiH, pod uslovom da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za usklađenje ili će biti potrošen kao reproduksijski materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvoja.

Odjeljenje nije utvrdilo načine i metode praćenja zadovoljavanja navedenih uslova za ostvarenje podsticaja, tako da se u konačnici ne može utvrditi količina podstaknute poljoprivredne proizvodnje plasirane na tržište, uskladištene i sl.

Potrebno je utvrditi način i metode praćenja ispunjavanja uslova za ostvarenje prava na podsticaj propisanih Zakonom.

5.5. Budžet kapitalnih potreba

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2012.-2014. godina iznosila su **2.436.999,62 KM**, a izvršena su u iznosu od **1.031.920,30 KM**, ili **42,34%** izvršenja (Tabela 2 u Prilogu Izvještaja).

Za 2014. godinu budžetom su odobrena sredstva u iznosu od **1.450.775,60 KM**, a izvršena u iznosu od **106.724,04 KM** što čini **7,36%** od odobrenog budžeta.

5.6. Ostali nalazi

Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2014. godine

Komisija za popis stalnih sredstava i sitnog inventara je imenovana Odlukom šefa Odjeljenja broj: 13-003741/14 od 03.12.2014. godine. Zadatak Komisije je da, u skladu sa Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 30/08 od 18.07.2008. godine), izvrši popis u Odjeljenju, sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, te da Izvještaj o izvršenom popisu dostavi Direkciji za finansije – Centralnoj popisnoj komisiji.

Članom 7 Uputstva je propisan rok za dostavljanje popisa, najkasnije do **15.01.** naredne godine. Uvidom u Izvještaj popisne komisije dostavljen Centralnoj popisnoj komisiji ustanovili smo da je Odjeljenje tek **16.02.2015.** godine sačinilo svoje popisne liste, što nije u skladu s članom 7 Uputstva.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputstvom.

Pored navedenog utvrdili smo da Izvještajem nije obuhvaćen popis donirane **poljoprivredne mehanizacije i opreme iz Narodne Republike Kine**, koje je uskladišteno u JP Luka Brčko, kao tuđeg sredstva koje je na stanju Odjeljenja za poljoprivredu na dan 31.12.2014. godine. O navedenim sredstvima popisna komisija Odjeljenja je bila obavezna, u skladu sa članom 4 stavom 1 alinejom c) Uputstva o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza da sačini zapisnik o tuđim sredstvima u naturi i to pojedinačno uz popisnu listu.

Potrebno je Popisom sredstava Odjeljenja, zapisnikom obuhvatiti i donirana sredstva zatečena na dan 31.12. tekuće godine.

6. KOMENTAR

Odjeljenju je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za 2014. godinu broj: 01-02-03-284/15 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Odjeljenje se očitovalo dopisom broj: 13-002127/15 od 29.07.2015. godine i dostavilo primjedbe na nalaze sadržane u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, na primjedbe navedene u očitovanju na Nacrt izvještaja, daje obrazloženje kako slijedi:

Primjedbu pod Tačkom 5.4.2. koja se odnosi na kontrolu broja laboratorijskih uzoraka krvi krava i junica, smo uvažili i ugradili u konačan Izvještaj, iz razloga što nam je dostavljena dodatna dokumentacija na osnovu koje se vrši kontrola konačnog broja laboratorijskih uzoraka poslatih na pregled.

Uvažavajući ostale razloge, nesporne činjenice i pojašnjenja koja su dostavljena u Primjedbama na Nacrt izvještaja o reviziji (da su se vodile aktivnosti na saniranju šteta od

elementarnih nepogoda, da su poduzete aktivnosti da se utrošak električne energije za naredni mjesec za Crpnu stanicu „Đurići” Vučilovac umanji za iznos koji je priznat dva puta i drugo), smatramo da nam nisu dostavljeni adekvatni dokazi koji bi uticali na promjenu ostalih nalaza i kvalifikacija datih u Nacrtu Izvještaja.

Tim za reviziju:

Amra Mehić, dipl. oec.

mr. sci Savo Grujić, dipl. oec.

mr. sci Ivana Gavrić

7. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2014. godinu, po pozicijama
Odjeljenja, prikazana je u slijedećoj tabeli:

Tabela br. 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući budžet za 2014. god.	Virmaniz. i amandmani	Konačan plan 31.12.2014.	Izvršenje tekućeg budžeta sa 31.12.2014.	Procent izvršenja 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6	6
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	1.448.059,74	-55.777,39	1.392.282,35	1.332.284,34	95,69
611100	Bruto plate	1.435.909,74	-60.777,39	1.375.132,35	1.316.570,58	95,74
611200	Naknade troškova zaposlenih	12.150,00	5.000,00	17.150,00	15.713,76	91,63
612100	Doprinos na teret poslodavca	44.704,49	-3.646,64	41.057,85	38.673,52	94,19
	UKUPNO PLATE I NAKNADE	1.492.764,23	-59.424,03	1.433.340,20	1.370.957,86	95,65
613000	Izdaci za materijal usluge	1.272.128,00	6.000,00	1.278.128,00	974.930,81	76,28
613100	Putni troškovi	9.500,00		9.500,00	3.601,90	37,91
613200	Izdaci za energiju	48.500,00	14.500,00	63.000,00	57.887,78	91,89
613300	Izdaci za komunalne usluge	21.300,00	7.500,00	28.800,00	27.807,57	96,55
613400	Nabavka materijala	172.828,00	10.000,00	182.828,00	168.155,67	91,97
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	39.900,00	9.000,00	48.900,00	43.359,90	88,67
613600	Unajmljivanje prostora ili zgrada	1.000,00		1.000,00	0,00	0,00
613700	Izdaci za tekuće održavanje	384.000,00	-41.000,00	343.000,00	276.628,46	80,65
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	7.100,00		7.100,00	4.432,64	62,43
613900	Ugovorene usluge	588.000,00	6.000,00	594.000,00	393.056,89	66,17
614000	TEKUĆI GRANTOVI	7.598.250,00	-11.000,00	7.587.250,00	7.579.918,01	99,90
614200	Grantovi pojedincima	7.539.250,00	-11.000,00	7.528.250,00	7.520.918,01	99,90
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	59.000,00		59.000,00	59.000,00	100,00
	Ukupan TEKUĆI budžet	10.363.142,23	-64.424,03	10.298.718,20	9.925.806,68	96,38

Budžet kapitalnih potreba

Tabela br. 2

God.	Planirani kapitalni budžet po godinama	Izvršenje kapitalnog budžeta do 01.01.2014.g.	Izvršenje Kapit. budžeta u 2014. god.	Izvršeno na dan 31.12.2014. godine (4+5)	Neutrošena planirana sredstava na dan 31.12.2014. (3-4-5)	% izvršenja na dan 31.12.2014 (6/3 x 100)	% izvršenja u tekućoj godini (4/3x100)
1	3	4	5	6	7	8	9
2012.	513.126,50	337.016,52	175.515,59	512.532,11	594,39	99,88	65,68
2013.	473.097,52	279.734,58	132.929,57	412.664,15	60.433,37	87,23	59,13
2014.	1.450.775,60	0,00	106.724,04	106.724,04	1.344.051,56	7,36	-
Ukupno	2.436.999,62	616.751,10	415.169,20	1.031.920,30	1.405.079,32	42,34	25,31